

บทที่ •

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยแบ่งตามภูมิภาคเป็นสี่ภาคใหญ่ ๆ คือ ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง และภาคใต้ แต่ละภาคก็มีสำเนียงพูดต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ว่าเป็นภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน ภาษาถิ่นกลาง และภาษาถิ่นใต้ ถ้าคนในแต่ละภาคพูดภาษาถิ่นของภาคตน คนถิ่นอื่น จะสังเกตเห็นความแตกต่างของภาษาได้ทันที

นอกจากความแตกต่างในเรื่องสำเนียงพูดแล้ว ยังต่างกันเรื่องการใช้คำและความหมาย การที่ภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ มีความแตกต่างเหล่านี้ พระยาอนุมานราชชนิให้เหตุผลว่า คนซึ่งเดิมแม้จะใช้ภาษาเดียวกันแต่ก็ย่อมมีความแตกต่างกันในเรื่องการออกเสียง ในการสร้างประโยค ตลอดจนในการเลือกใช้คำและความหมายที่ต้องการแสดง เมื่อจำนวนคนมีน้อยได้ติดต่อกันอยู่เสมอ ความต่างนี้ก็อาจจะ เป็นเพียงความแตกต่างของการใช้ภาษาของแต่ละบุคคล แต่เมื่อสังคมขยายใหญ่ขึ้น ผู้คนแยกย้ายไปอยู่ห่างกัน การติดต่อกันมีน้อยลง ความแตกต่างระหว่างภาษาก็จะมากขึ้น ๆ จนกระทั่งภาษาเดียวกันก็อาจจะต่างกัน ถึงขั้นที่เรียกว่า เป็นภาษาคนละถิ่นได้ ความแตกต่างของภาษาในระดับต่าง ๆ นี้ จะลดหลั่นกันไปเป็นลำดับ ภาษาต่างตระกูลกันย่อมแตกต่างกันมากกว่าภาษาในตระกูลเดียวกัน ภาษาต่างถิ่นกันย่อมแตกต่างกันมากกว่าภาษาคนละจังหวัดในถิ่นเดียวกัน^๑ การศึกษาอย่างละเอียดจากภาษาถิ่นใหญ่ลงไปถึงภาษาของถิ่นย่อย ๆ

^๑ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๘๓ หน้า ๕๐๕ ให้ความหมายของ "สำเนียง" ว่า น. เสียง น้ำเสียง ทางเสียง วิธีออกเสียง.

^๒ อนุมานราชชนิ, ศาสตราจารย์ พระยา, นิรุกติศาสตร์ ภาค ๑ (พระนคร ๒๔๘๔) หน้า ๒๕ - ๒๖.

จำต้องอาศัยผู้ที่คุ้นเคยกับภาษาถิ่นย่อย ๆ นั้น ประกอบกับความรู้ทางวิชาภาษาศาสตร์เข้าช่วย
 สำหรับคนต่างภาคอาจจะไม่สังเกตเห็นความแตกต่างของภาษาแต่ละจังหวัดในภาคเดียวกัน
 เช่น ภาษาแพร์ กับ ภาษาเชียงใหม่ ซึ่งเป็นภาษาถิ่นเหนือด้วยกัน ชาวเหนือจะสังเกตเห็นได้ไม่
 ยากว่า มีความแตกต่างกันในการออกเสียง หรือที่เรียกว่า "สำเนียง" แต่คนภาคใต้หรือภาค
 กลาง อาจจะไม่สังเกตเห็นลักษณะนี้ การออกเสียง การทอดเสียงของคำแต่ละคำหรือแต่ละความ
 ก็ต่างกันมาก จนมีการเล่าเรื่องล้อเลียนเกี่ยวกับภาษาพูดของชาวแพร์กับชาวเชียงใหม่อยู่หลาย
 เรื่อง^๓ ทั้งมีข้อที่นำสังเกตและนำพิศวงประการหนึ่ง คือ ผู้ใช้ภาษาถิ่นแพร์ไม่นอยเมื่อสนทนากับ
 ผู้ใช้ภาษาถิ่นเชียงใหม่แล้ว มักจะเปลี่ยนสำเนียงพูดตามผู้ใช้ภาษาถิ่นเชียงใหม่ ทั้งนี้อาจจะเป็น
 เพราะเชียงใหม่เป็นเมืองใหญ่กว่า มีฐานะทางสังคมสูงกว่า หรือจะเป็นเพราะเหตุอื่นใด
 ยังไม่มีผู้ศึกษาหาเหตุผลให้ทราบแน่ชัด

ผู้วิจัยเป็นชาวแพร์ สนใจเรื่องภาษาและมีความรู้สึกที่ภาษาถิ่นเชียงใหม่กับภาษาถิ่น
 แพร์นั้น แตกต่างกันมากที่สุดใบบรรดาถิ่นเหนือด้วยกัน ภาษาถิ่นเชียงใหม่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว^๔
 ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาหน่วยเสียงภาษาถิ่นแพร์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาเปรียบเทียบภาษา
 ทั้งสองต่อไป ภาษาถิ่นแพร์ยังไม่มีผู้วิจัยอย่างละเอียดและสมบูรณ์มาก่อน ผู้วิจัยจึงยังเห็นความ
 จำเป็น และเพิ่มความสนใจ ความตั้งใจศึกษาภาษาแพร์มากขึ้น

^๓ ภูมิภาคผนวกตอน ๑.

^๔ เบญจวรรณ สุนทรารงกุล, "หน่วยเสียงของภาษาเชียงใหม่" วิทยานิพนธ์
 ปริณิพนามหาบัณฑิต แผนกภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๕.

ข้อความของปัญหา

ข้อความของปัญหาที่จะศึกษาคือ "หน่วยเสียงภาษาแพร์"

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเฉพาะภาษาถิ่นที่ใช้อยู่ที่ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดแพร์
เท่านั้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ศึกษาลักษณะ หน้าที่ ของหน่วยเสียงในภาษาแพร์ และการประกอบหน่วยเสียง
เข้าเป็นพยางค์ เป็นคำ

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

๑. สํารวจและศึกษางานวิจัยของผู้อื่นที่ได้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องหน่วยเสียง
ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย
๒. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่อไปนี้ คือ
 - ๒.๑ ผู้วิจัยเอง เป็นส่วนใหญ่
 - ๒.๒ ผู้บอกภาษาชาวแพร์

ประโยชน์ที่จะได้รับ

๑. ทำให้มีความรู้เรื่องระบบเสียง หน้าที่ของหน่วยเสียง และโครงสร้างของพยางค์ในภาษาแพรว
๒. เป็นตัวอย่างและแนวทางให้แก่วิชาที่ระดับต้นๆ และวิจัยภาษาด้านอื่น ๆ ต่อไป